

نگاهی به واردات کالا

از کشورهای ناشناخته

■ ایستنا: آمار واردات سال گذشته نشان می‌دهد ایران از کشورهای نه چندان شناخته شده جهان نیز وارداتی داشته‌است. براساس اطلاعات منتشر شده، در سال گذشته از لیخن‌اشتاین مبلغی بیش از ۱۶ میلیون دلار واردات به ایران صورت گرفته‌است. محصولات بی‌مانند پنبه، لوله از آلومینیوم غیرممزوج، پلی‌استرن غیر قابل انبساط مقاوم در برابر ضربه، ترموستات و فلاکس برای محافظت و تسهیل جوشکاری از جمله کالاهایی بودند که از این کشور وارد شده‌است. ایران در سال گذشته از نامیبیا بیش از پنج‌میلیون دلار کالا وارد کرده‌که عمده آنها دستگانهایی گیرنده و فرستنده تلفن همراه به جز BTS، گلخانه با تجهیزات کامل، ارابه‌ای و کوسه‌ماهی بوده‌است. موناکو، مالاوی و آندورا سه کشور دیگری هستند که در مجموع بیش از ۱۱ میلیون دلار صادرات به ایران داشته‌اند. ماشین‌های بافندگی، ماشین‌آلات چاپگر، دوربین تلویزیونی، اجزا و قطعات میل، توتون و تنباکو، ویتامین سی و مشتقات آن از محصولات وارداتی از این کشوره‌است. در سال گذشته سیشل حدود شش‌میلیون دلار صادرات به ایران داشته که ماهی، وسایل مورد استفاده از علوم پزشکی و شامه‌ای از جمله آنها بوده‌است. کشور رونیون با بیش از یک میلیون دلار صادرات شیر برای انتقالات پنوماتیک، تلمبه‌های سوخت مواد روان‌کننده و معرف‌های آزمایشگاهی، کشور آمریکن سلماو با حدود یکمیلیون دلار، کشور ترینیداد و توباگو با حدود ۲۰۰هزار دلار، کالودین جدید، سوزن‌بلند، توتنگ جزیره من، پورتنریکو، سرزمین انگلیسی قیابوس هند و جیبوتی نیز در سال گذشته صادرات کمی به ایران داشته‌اند.امارات متحده عربی، چین، کره، آلمان، ترکیه، سوئیس، فرانسه، ایتالیا، ژاپن و هند ، ۱۰ کشور عمده صادرکننده کالا به ایران هستند.

از اول خرداد

کارت‌های موقت بنزین ۱۰۰ تومانی می‌سوزد

■ مهر: هم‌زمان با آغاز شمارش معکوس برای اجرای فاز دوم قانون هفتمندی یارانه‌ها، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی از ابطال تمامی کارت‌های موقت خرابی سهمیه بنزین صدتومانی از ابتدای خرداد سال جاری داد. پس از اولین اولتیماتوم بنزینی دولت مبنی بر تبدیل بنزین صدتومانی ذخیره‌سازی شده در کارت‌های هوشمند سوخت فعال به بنزین نیمه‌یارانه‌ای ۴۰۰تومانی، دولت در دومین گام، از سوختن تمامی کارت‌های موقت بنزین صدتومانی تا اول خرداد سال‌جاری خبر داده‌است. دیروز شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: مهلت استفاده از کارت‌های هوشمند سوخت موقت پایان اردیبهشت سال جاری است و این شرکت از اول خرداد هیچ‌گونه تعهدی در خصوص تحویل سوخت به این نوع از کارت‌ها نخواهد داشت. از اواسط اردیبهشت سال جاری و با اعلام جزئیات تبدیل بنزین صدتومانی به بنزین ۴۰۰تومانی از ابتدای خرداد سال جاری میزان فروش بنزین یارانه‌ای در جایگاه‌های سوخت بی از پنج‌پنجره شده‌است. در حال حاضر به طور متوسط روزانه ۱/۵ تا ۱/۷ میلیون لیتر بنزین صد تومانی در سطح جایگاه‌های سوخت کشور فروخته می‌شود که افزایش مصرف بنزین یارانه‌ای منجر به کاهش مصرف بنزین ۴۰۰تومانی شده‌است.

بیانیه ۲۰۰نماینده مجلس در اعتراض به قیمت شیر و گندم

■ مهر: ۲۰۰ نماینده مجلس شورای اسلامی با صدور بیانیه‌ای خطاب به دولت با انتقاد از افزایش هزینه‌های تولید شیر برای دامداران و قیمت نامناسب خرید تضمینی گندم، خواستار کمک به کاهش هزینه تولید از سوی دولت شدند. متن بیانیه ۲۰۰ نماینده به این شرح است:اقدامات و رویه بخشی از دولت می‌رود تا خسارات جبران‌ناپذیری در تولید کشاورزی و امنیت غذایی کشور وارد کند. چند ماهی است که ذخیره ژنتیک کشور در بخش تولید شیر، مورد مخاطره شدید قرار گرفته‌است و هزاران گاو شیرزی کشور به کشتارگاه تحویل شده‌اند. جبران این واقعه نامساو و میسر نیست مگر با سال‌ها وقت و سرمایه‌گذاری زیاد.افزایش شدید قیمت علوفه، دامداران را با ضرر سنگین مواجه می‌کند و با ادامه این روال دولت مجبور به واردات شیر خشک خارجی خواهد شد. به‌علاوه تعدا زبای از واحدهای تولید شیر تعطیل و جمعیتی از بیکران به بحل بیکران کشور افزوده خواهد شد. تورم ناشی از گرانی محصولات لبنی پذیرفتنی نیست و لیکن تعطیلی عوامل تولید و ایجاد بیکاری به مراتب تلخ‌تر است. تعیین قیمت غیر کارشناسی و غیرمنصفانه شیر به هر کیلو ۳۴۰تومان در حالی تحمیل می‌شود که قیمت تمام شده حدود ۸۰۰تومان برای هر کیلو است. تعیین مبلغ ۳۹۵تومان برای خرید تضمینی هر کیلو گندم، در حالی که قیمت تمام‌شده حدود ۵۵۰تومان در کیلو محاسبه شده‌است از مصادیق بارز کار غیر کارشناسی و تحمیلی و خسارت‌آور بر ضد تولید است. سیاست‌های اتخاذ شده در روزهای اخیر دقیقاً در راستای نابودی تولیدکنندگان بخش کشاورزی و توجیه واردات بی‌رویه و ایجاد رانت‌های فراوان اقتصادی است و نشانه آن تصویب ۲۴میلیارد دلار برای واردات کالاهای اساسی است. براساس قانون قیمت خرید تضمینی باید متضمن هزینه تمام شده تولید به‌علاوه سودی عادلانه‌برای تولیدکننده‌باشد. همچنین دولت مکلف است نرخ تضمینی خرید را متناسب با تورم اعلام شده از سوی بانک مرکزی افزایش دهد. آیا این تحقق همان شعار عدالت‌طلبی است؟ چرا مولات قیمت خودرو و امثال آن را کنترل نمی‌کند و جداکنر فشار را به تولیدکنندگان شیر و گندم وارد می‌کند. جای تأسف است که در سال تولید ملی، ضد تولید ملی عمل می‌شود و به جای کمک به کاهش هزینه تولید، خود تولید هدف قرار می‌گیرد. انتظار چند جهت اقدام موثر و سریع دولت و برطرف کردن این ظلم فاحش و اعلام نتیجه به مجلس شورای اسلامی را داریم.

نگاهی بر عواملی که هزینه‌ها را بالا برد و تولیدکننده را متهم به گرانفروشی کرد

تولید در معرکه گرانی

شرق: هرچه هست تنها حرف از گرانی است؛ افزایش قیمت‌هایی که بدون موافقت دولت بر کالاها نشسته و نظر دولت را نادیده گرفته‌است. همه از بیداد گرانی می‌گویند اما کسی سراگی از دلایل گرانی‌ها نمی‌گیرد. واسطه، سودجو و گرانفروش واقعی بر جای خود که هر یک نقشی انکارناپذیر در اقتصاد بیمار بازی می‌کنند و برنامه‌ریزی‌ها را بر هم می‌زنند، اما داستان گرانی این روزها پشت‌پرده دیگری هم دارد؛ پشت‌پرده‌ای به نام افزایش هزینه‌های تولید که راهی جز افزایش قیمت نهایی برای بخش تولید نیست. گرانی‌ها به پشت‌توانه همین افزایش هزینه‌ها، بخش تولید به گرانفروشی متهم شده‌است. تولید هر ساله با مشکلاتی روبه‌رو است که هزینه‌هایش را افزایش می‌دهد. نرخ تورم دورقمی، افزایش دستمزدها، رکود، ظرفیت‌های خالی، مشکلات تامین مواد اولیه و سیاست‌های غیرتولیدی، بخشی از مشکلاتی هستند که تولید هرساله با آنها

روبه‌روست اما در کنار این مشکلات هر ساله، در ماه‌های گذشته نیز مسایلی دیگری هزینه‌های تولید را به‌شدت دستخوش تغییر کرد و راهی جز افزایش قیمت پیش راه تولید باقی نگذاشته‌است. اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها، نوسانات شدید نرخ ارز، تشدید تحریم‌ها و بسته شدن ال‌سی ریالی مشکلات جدیدی هستند که تولید در یکسال گذشته با آنها روبه‌رو شد و هزینه‌هایش را چند برابر گذشته دیده؛ این در حالی بود که به دلیل مصرف‌کنندگان و حمایت از آنها اجازه تعدیل قیمت متناسب با افزایش هزینه‌ها را از سوی دولتی‌ها نیافت و مجبور بود به افزایش قیمتی که آینده‌اش را متزلزل می‌کند، رضایت دهد.

سیاست‌های غیرتولیدی دولت

سیاست‌های غیرتولیدی را می‌توان به راحتی یکی از مهم‌ترین دلایل افزایش هزینه‌های تولید دانست؛ سیاست‌هایی که در سال‌های اخیر افزایش واردات را رقم زد و ظرفیت‌های تولید را به پشت‌توانه ورود کالاهای ارزان‌قیمت‌تر نسبت به مشابه داخلی، خالی کرد و به این ترتیب هزینه‌های تولید را افزایش داد. در سال‌های اخیر، سیاست تنظیم‌بازار دولت، راه را برای افزایش واردات به کشور باز کرد. خبرها از واردات جانماز چینی گرفته تا انگور سیلیابی حکایت می‌کرد؛ وارداتی که نه تنها تولید صنعتی، بلکه تولید کشاورزی را نیز تحت‌تاثیر قرار داد و بازار داخلی که باید از آن تولیدکننده ایرانی باشد را به کالاهای وارداتی پیشکش کرد. تولیدکننده ایرانی باید در بازار خود، با محصولاتی رقابت می‌کرد که در کشورشان و از سوی دولتمردان خود حمایت می‌شدند و برای صادرات از قوانین حمایتی برخوردار بودند. این در حالی بود که تولیدکننده ایرانی تغییرات فصلی تعرفه‌ای را تجربه می‌کرد. اگر کالایی گران می‌شد، به‌راحتی تعرفه وارداتش پایین می‌آمد و واردات آن تسهیل می‌شد تا بازار تنظیم شود. نمونه آن اتفاقی بود که چند سال پیش برای صنعت قند و شکر افتاد و نتیجه آن واردات سهرابری شکر بیش از نیاز داخلی بود. تغییرات تعرفه‌ای تنها مشکلی نبود که تولیدکننده را به دلیل سیاست‌های غیرتولیدی دچار بحران می‌کرد، نظام بانکی نیز هیچ‌گاه نگاه حمایتی‌ای که باید را به بخش تولید نداشت‌ه‌است، دولتی‌ها همواره تسهیلات تکلیفی را بر دوش نظام بانکی گذاشته‌اند و ایمن را باعث شده که نظام بانکی همواره اعلام کند که برای ارایه تسهیلات به تولید با مشکل مواجه است. یکی دیگر از مشکلات، تامین مواد اولیه از معادنی است که بهرجهربرداری از آن در دستان دولتی‌هاست و واحدهای تولیدی با مشکلاتی در تامین مواد اولیه خود روبه‌رو هستند، نمونه این مشکل را بر صنعت سرب و روی در سال‌های اخیر شاهد بوده‌ایم. بحث مالیات‌ها نیز یکی دیگر از چالش‌های تولید است که هزینه‌های این بخش را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. نظام تولیدی کشور همواره نسبت به مالیات پرداختی انتقاد داشته‌است.

هدفمندی یا نه

سه ماهه پایانی سال ۸۹، اجرای طرحی کلید خورد که هدفمندی یارانه‌ها را مدنظر داشت؛ طرحی با تأیید همگانی که برای موفقیت و درست اجرا شدن املاو‌های بسیاری را در مقابل خود می‌دید. کارشناسان اقتصادی از ابتدای مطرح شدن این طرح، از لزوم حمایت ویژه و توجه به بخش تولید در جریان اجرا می‌گفتند و هشدار می‌دادند که اگر روند حمایتی از تولید همچون پیرایش از اجرای طرح باشد، باید طرح را از هم‌کنون شکست‌خورده دانست، زیرا تولید در کشور ما انقدر شکننده به نظر می‌رسید که کارشناسان اقتصادی هشدار زمین خوردن این بخش را جدی‌تر از هر موضوع دیگری مطرح می‌کردند. شاید هشدارها جدی گرفته شده بود چراکه در جریان تصویب طرح برای سه ماهه پایانی سال ۸۹ که ماه‌های نخست اجرای قانون بود، ۳۰درصد در آمد دولت از هدفمندی یارانه‌ها به تولید اختصاص یافت؛ سهمی که قرار بود مثلاً در بخش صنعت به بهسازی خطوط تولید کمک کند و بخشی از هزینه‌های افزایش قیمت انرژی را پوشش دهد تا از این طریق بتوان تبعات افزایش هزینه‌های تولید را کمی جبران کرد. در این سه ماه خبری از وعده‌های تخصصی گلایه‌ها از اینکه دولت در این سه ماه تولید را به حال خود گذاشته‌است نیز راه به جایی نیافتند. تنها گلایه‌ها مطرح

شدند و گذشتند. سال ۹۰، سهم ۳۰درصدی که به تولید نرسیده بود، به ۲۰درصد کاهش یافت اما باز هم خبری از این سهم ۲۰درصدی نشد و تنها چالش پرداخت شدن و پرداخت نشدن سهم تولید را بین دولتی‌ها، تولیدکنندگان و مجلسی‌ها رقم زد. در این میان برخی از بخش‌های تولیدی اعلام کردند برای تامین بخشی از هزینه قبض‌های خود کارت اعتباری انرژی دریافت کرده‌اند که تنها پوشش‌دهنده بخش ناچیزی از هزینه‌هاست. این در حالی بود که تولید در جریان اجرای فاز نخست، با افزایش قابل توجه هزینه‌ها روبه‌رو شد، با افزایش قیمت بنزین و گازوئیل هزینه‌های حمل‌ونقل به‌شدت بالا رفت. قیمت سوخت در راه واقعی شدن قدم برداشته و هزینه‌های تولید را به‌خصوص در صنایع انرژی‌بر طوری افزایش داد که به گفته تولیدکنندگان قیمت گاز را ۲۵ برابر کرد. به گفته محمدرضا نجفی‌منش دبیر انجمن قطعه‌سازان و مجموعه‌های خودرو، پیش از اجرای هدفمندی یارانه‌ها هر کیلووات‌ساعت برق ۲۴۴ریال محاسبه می‌شد و این در حالی بود که بعد از هدفمندی یارانه‌ها بخش تولید به ازای هر کیلووات‌ساعت برق ۲۶ریال پرداخت می‌کند که این امر افزایش ۱۱۵درصدی هزینه‌ها تنها در پرداخت قبض‌های برق صنایع را به همراه داشت. قبض‌های گاز نیز به همین صورت تولیدکنندگان را شگفت‌زده کرد. قبض‌های نجومی گاز در جمع اهالی تولید به طنزی تلخ و نگران‌کننده بدل شده بود که در محافل نقل می‌شد. نمونه‌ای از این شگفتی را علی دهقان کیا عضو هیات‌مدیره کلون شوراهای اسلامی کار استان تهران نقل کرده و می‌گوید مجموع قبض‌های گاز و برق یک واحد سیمانی که پیش از هدفمندی یارانه‌ها ۲۰۰میلیون‌تومان برای این واحد هزینه داشت، پس از هدفمندی یارانه‌ها سه‌میلیارد و ۷۶۰میلیون تومان رسیده‌است. در این میان برخی از فعالان صنعتی از افزایش ۲۰درصدی هزینه‌های حمل‌ونقل حکایت می‌کنند. این در حالی است که با وجود این افزایش هزینه‌های ناشی از اجرای هدفمندی یارانه‌ها، بخش تولید بارها و بارها اعلام کرده که سهم قانونی خود از درآمدهای ناشی از اجرای طرح را دریافت نکرده‌است تا به این طریق بتواند بخشی از هزینه‌ها را پوشش داده و در راه بهسازی خطوط تولید گام بردارد. به هر روی خبری از این سهم نشد و در نهایت بخش تولیدی که با افزایش چشمگیر و غیرقابل‌انکار هزینه‌های تولید روبه‌رو شده بود، مجازاً اجازه افزایش قیمت‌های قطره‌چکلی را در سال نخست اجرای طرح از سوی دولت یافت. این در شرایطی بود که اگر واحدی به دلیل عدم یا کاهش صرفه

تولید، محصول خود را بیش از مجوز دولت افزایش قیمت داد، لقب گرانفروش را از آن خود کرد.

پیش از اجرای هدفمندی یارانه‌ها

هر کیلووات‌ساعت برق ۲۴۴ریال

محاسبه می‌شد

و این در حالی بود که بعد از

هدفمندی این رقم

به ۵۶ریال رسید

تولید، محصول خود را بیش از مجوز دولت افزایش قیمت داد، لقب گرانفروش را از آن خود کرد.

نوسانات ارز

در یک سال گذشته نوسانات نرخ ارز عامل دیگری بود که هزینه‌های تولید را دستخوش تغییر کرد. نوسان نرخ ارز در بخش‌هایی که به واردات مواد اولیه، قطعات یا ماشین‌آلات وابسته بودند، هزینه‌های خرید مواد اولیه را به‌شدت بالا برد و توان خرید را در بخش‌های تولیدی کاهش داد. ارزش دلار در بازار ارز کشور به طور میانگین، ۵۰درصدی را تجربه کرد و باعث شد نفع‌نخواه افزایشی ۵۰درصدی را به بخش تولیدی برای تولیدکنندگان هزینه‌های خرید مواد اولیه افزایش یابد، بلکه با کشیدبه شدن مردم به بازار خرید ارز، مشکلات بسیاری را برای تولیدکنندگان به منظور تهیه‌ی ارز موردنیاز خود ایجاد کرد تا جایی که بخش تولید با بحران تامین ارز روبه‌رو شد. وعده‌هایی که در جهت تامین ارز بخش تولید آن هم با نرخ رسمی داده می‌شد، سرانجامی نداشت. در این میان، بخشنامه‌ای از سوی بانک مرکزی خطاب به بانک‌ها صادر شد و براساس آن بانک‌ها مکلف شدند که از مزود نیاز تولید برای واردات را تامین کنند؛ بخشنامه‌ای که به گفته برخی از تولیدکنندگان به آن عمل نمی‌شود. عدم هماهنگی میان بانک مرکزی و بانک‌های عامل موجب شده تا بانک‌ها به تولیدکنندگان ارز با نرخ مرجع ارایه نکنند و این امر مشکلات عدیده‌ای برای تولیدکنندگان به وجود آورد. گلایه و نگرانی از عدم تخصیص ارز با نرخ رسمی برای واردات مواد اولیه ادامه داشت و این در حالی بود که تمامی خبرها سرشار بود از وعده‌های تخصصی ارز رسمی به بخش تولید. روزهای پایانی فروردین‌ماه، محمدمهدی رییس‌زاده با اشاره به عدم دسترسی عمومی

اقتصاد

تبعات تأخیر در ارایه لایحه بودجه

وبی‌انضباطی‌های مالی دولت

کشتی «نفت» هم به کل نشست!

■ شرق: هر چند مهر تصویب کلیات لایحه بودجه سال ۹۱-بدون تعیین سقف درآمدها و با نصاب ششکنده نمایندگان- در روزهای آخر عمر مجلس هشتم خشک نشده اما حداقل املاوری را ایجاد کرده که وضعیت عمومی سازمان‌های «بودجه‌بگیر» دولتی، شاید کمی بهتر شود. این روزها که بر اساس اعلام بانک مرکزی، مردم با تورم ۵۰ تا ۱۵۶ درصدی برخی کالاها دست به گریبان هستند و علاوه بر منتقدان دولت، از مراجع تقلید تا جامعه مدرسین حوزه علمیه قم هم درگیر ماجرا شده‌اند، وزارتخانه‌های بزرگ و پولساز نیز حال و روز خوشی ندارند. اینجا صحبت از بازوهای تولیدی، صنعت، موسسات غیردولتی و شهرداری‌ها، رسانه‌ها، بانک‌های خصوصی و مواردی از این دست نیست – که شرایط همه آنها به مرز هشدار نزدیک شده‌است – بلکه صحبت از واحدی در سیستم اداری کشور است که نام «وزارتخانه» دارد. جایی مثل وزارتخانه‌های نفت، صنعت، معدن و تجارت و نیرو- بر طبق گزارش‌های مستند نهادهای نظارتی مانند سازمان بازرسی کل کشور و دیوان محاسبات کشور، بی‌انضباطی‌های مالی دولت‌های نهم و دهم، امری اثبات شده‌است که بخشی از آن، ریشه در سند بودجه و نوع فعل‌فعلندی این قانون سرنوشته‌ساز پولی و مالی سالانه دارد. ارایه درهنگام بودجه‌های سالانه که برخی کارشناسان دلیل آن را «جباری» و «چهاد اقتصادی» یا «کارآمدی تنظیم‌کنندگان بودجه در دولت پس از انحلال سازمان مرحوم مدیریت و برنامه‌ریزی» عنوان می‌کنند هم مزید بر علت است. سال گذشته اما این لایحه، بسیار دیرتر از همیشه به مجلس ارایه شد تا در اسفند ماه، بودجه به تصویب نرسد و برای دومین بار در دولت دهم، کشور محتاج اداره شدن با «تنخواه» بماند؛ شرایطی که تنها در وضعیت‌های خاص نظیر جنگ و بحران‌های طبیعی، قابل قبول است. پولی که مجلس برای دو ماه برای اداره امور کشور مصوب و به دولت، اجازه برداشت آن را داد تا شرایط، از این نارضایتی‌کننده‌تر نشود و حداقل‌ها، برقرار بماند. آن هم در سال‌هایی که به دلیل نگرانی رهبری از شرایط اقتصادی، «چهاد اقتصادی» و «کار، بلاش و حمایت از سرمایه ملی» نامیده شد تا شاید، دولت در وضعیت تشدید تحریم‌ها و شوک دلار، کمربندهای خود را محکم ببندد. این اتفاق نیفتاد. احمد توکلی در واکنش به عملکرد دولت در بحران سکه و دلار در زمستان گذشته تأکید کرد که اگر این اتفاق، «خیانت» نیست اما ناآکارآمدی و سوءمدیریت، در آن واضح است. برخی بعدها اعلام کردند دست دولت را در پشت شوک دلار و سکه، دیده‌اند چه اینکه آن را گران به مردم عرضه کرد و حالا به حدود نیمی از قیمت، رسیده و درخصوص دلار هم، به‌گونه‌ای عمل کرده تا مابه‌التفاوت نرخ از فروخته‌شده توسط بانک‌ها را شبانه از حساب بانک برداشت کند. هرگز پژوهش‌ها از سود ۲۰میلیاردی دولت بیش از سقف تعیین شده در بودجه ۹۰، فراتر افزایش بهای بنزین سخن گفته‌است اما باز هم کمیت همه‌لنگ است. یارانه‌های نقدی، هیچدم اردیبهشت پرداخت شد و بی‌انضباطی پولی و مالی را به اوج رسانده. همه این‌ها کافی است تا با نیم‌نگاهی به اعلام عدم توانایی در پرداخت‌های همین یارانه‌ها و مدیریت نشدن سطح عمومی قیمت‌ها، نگرانی از وضعیت اقتصادی و هشدارهای اقتصاددانان

بیشتر شود. در این میان افزایش فشار قیمت‌ها بر مردم در کنار آمارهای رسمی و غیررسمی تورم، افزایش دستمزدها را امری ناگزیر کرده‌است. بااین حال حتی در وزارتخانه و ژنمندی‌مانندن وزبیرمجموعه‌های آن نظیر شرکت‌های ملی نفت، پالایش و پخش، گاز و پتروشیمی، وضعیت مبهمی حاکم شده‌است. معوق ماندن پاداش مصوب شده در سال گذشته، شارژ نشدن کارت‌های اضافه حقوق، از جمله این موارد است. این در حالی است که کارکنان این وزارتخانه، حدود دو ساعت بیش از ساعت کار رسمی سایر وزارتخانه‌ها یعنی تا ساعت چهار، موظف به حضور در محل کار خود هستند و قرار بر این بود تا پاداش‌های در نظر گرفته شده، این تلاش آنها مورد تقدیر قرار گیرد. در شرایطی که تحریم‌های نفتی ایالات‌متحده و اتحادیه اروپا و رازبنی‌های گسترده با خریداران نفت ایران، لزوم رسیدگی به کارکنان این وزارتخانه حیاتی را در چندان کرده‌است، گفته می‌شود سردار رستم قاسمی از هوشمند ورود به مجموعه نفت، تلاش کرده تا مسایلی مالی و رفاهی را بهبود بخشد اما عدم همراهی لازم با وی، شرایط را برای مدیران نفتی دشوار کرده‌است. آیا تصویب لایحه بودجه سال ۹۱ و ابلاغ آن به دستگاه‌های اجرایی و مشخص شدن میزان اعتبارات دستگاه‌های تولیدی، تا حدودی مشکلات را بهبود خواهد بخشید؟ اعتراضات به لایحه ارایه شده توسط دولت به مجلس و نامشخص بودن بسیاری از درآمدها، دست مجلس را برای تغییرات این لایحه، بسته‌است.

خبر

نوشابه، خودسرانه گران شد

■ مهر: مدیرکل دفتر نظارت بر محصولات کشاورزی و مواد غذایی سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان گفت: این سازمان هیچ‌گونه موافقتی با افزایش قیمت نوشابه نداشته و افزایش خودسرانه قیمت تخلف قانونی است. «علیرضا رفیعی» با تأکید بر اینکه سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان هیچ‌گونه موافقتی با افزایش قیمت انواع نوشابه نداشته است، گفت:تولیدکنندگان درخواست افزایش قیمت را به سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان ارایه داده‌اند، اما این به معنای تأیید افزایش قیمت نیست و آنها حق افزایش خودسرانه قیمت را ندارند.

تولید گرفته شد. با مطرح‌شدن جزئیات تخلف سه‌هزارمیلیاردی مشخص شد که متخلفان با سوءاستفاده از قانون گشایش ال‌سی ریالی توانسته‌اند، مبالغ هنگفتی را از نظام بانکی خارج کنند. این جزئیات امکان بازگشایی ال‌سی ریالی را از تولیدکنندگان گرفت و بانک مرکزی در اقدامی که بخش تولید را سردرگم کرد، امکان بازگشایی ال‌سی ریالی را بست. اقدامی که از سوی بخش تولید به خودتحریمی معنی شد و آنها معتقد بودند که این اقدام بانک مرکزی موجب شده تا صنعتگران داخلی بیش از پیش با کمبود تسهیلات روبه‌رو شوند و در عین حال، این امر از بین برنده انگیزه تولید در کشور بوده و بستر را برای کاهش کیفیت محصولات آماده کرده‌است. گلایه‌ها به این اقدام ادامه داشت تا اینکه در پنجم بهمن شرایط ۱۳گانه جدید گشایش ال‌سی داخلی ریالی اعلام شد.

بالا رفتن نرخ سود بانکی

زمستان ۹۰، تولید شاهد اتفاق دیگری بود که امکان دسترسی به نقدینگی را برای این بخش سخت کرده و مهم‌تر آنکه دسترسی به نقدینگی را برای بخش تولید گران‌تر می‌کرد و به این ترتیب هزینه‌ها را افزایش می‌داد. بازار ارز و طلا به هم ریخته بود، بسیاری اعتقاد داشتند نقدینگی سرگردان به سمت بازار ارز و سکه هدایت شده‌است و باید فکری برای آن کرد. فکری که شورای پول و اعتبار برای این مشکل کرد به افزایش نرخ سود سپرده‌های بانکی منجر شد. نرخ سود سپرده‌های بانکی به ۲۰درصد رسید و با افزایش این نرخ، جریانی از سوی تولیدکنندگان به گوش رسید مبنی بر اینکه بانک‌های خصوصی سود ۲۸ تا ۳۰درصدی از بخش تولید برای ارایه تسهیلات بانکی دریافت می‌کنند، این در حالی بود که بانک مرکزی نرخ سود تسهیلات را ۲۱درصد تعیین کرده بود. در همان روزها یونس ژائله عضو خانه صنعت در واکنش به نرخ ۲۰درصدی سود تسهیلات صنعت گفته بود: در حال حاضر بانک‌های خصوصی تسهیلات موردنیاز این بخش را با نرخ‌های ۲۸ تا ۳۰درصد ارایه می‌کنند. در شرایطی که نرخ سود سپرده در بانک‌ها حدود ۲۴درصد است، چطور سیستم بانکی می‌تواند تسهیلات با نرخ ۲۱درصد به صنعتگران ارایه کند؟ وی تأکید کرده بود که در حال حاضر نرخ سود تسهیلات برای بخش صنعت و بانک‌های خصوصی از ۲۸ تا ۳۰درصد می‌رسد و اخذ تسهیلات از بانک‌های دولتی با نرخ سود ۲۱درصد تقریباً امکان‌پذیر نیست. افزایش نرخ سود سپرده‌ها اگرچه به بازار پرهیجان طلا و سکه آرامش نداد و این بازارها همچنان بیجانسی و پرافت و خیز ظاهر شدند اما در نهایت به دسترسی گران‌بخش تولید به نقدینگی منجر شد.

عوامل همیشگی افزایش هزینه‌ها

در این میان عوامل دیگری نیز همواره هزینه‌های تولید را دستخوش تغییر کرده‌اند. تورم سالانه، رکود، ظرفیت خالی واحدهای تولیدی و مشکلات همیشگی تامین مواد اولیه که امکان تولید با تمام ظرفیت را از واحدهای تولیدی گرفته، از آن دست‌اندازه که همواره سایه‌ای تاریک بر سر تولیدکننده می‌کند. در ماه‌های گذشته عضو اتاق بازرگانی ایران، ظرفیت‌های خالی واحدهای تولیدی یکی از مشکلات بزرگی است که بخش تولید با آن روبه‌رو بوده و در افزایش هزینه‌های تولید تاثیر بسزایی داشته‌است. وی ادامه می‌دهد: بخش تولید به دلیل مشکلات تامین مواد اولیه و نیز مشکلات فروش در بازار همواره با مشکلاتی مواجه است. معوق ماندن پاداش مصوب شده در سال گذشته، شارژ نشدن کارت‌های اضافه حقوق، از جمله این موارد است. این در حالی است که کارکنان این وزارتخانه، حدود دو ساعت بیش از ساعت کار رسمی سایر وزارتخانه‌ها یعنی تا ساعت چهار، موظف به حضور در محل کار خود هستند و قرار بر این بود تا پاداش‌های در نظر گرفته شده، این تلاش آنها مورد تقدیر قرار گیرد. در شرایطی که تحریم‌های نفتی ایالات‌متحده و اتحادیه اروپا و رازبنی‌های گسترده با خریداران نفت ایران، لزوم رسیدگی به کارکنان این وزارتخانه حیاتی را در چندان کرده‌است، گفته می‌شود سردار رستم قاسمی از هوشمند ورود به مجموعه نفت، تلاش کرده تا مسایلی مالی و رفاهی را بهبود بخشد اما عدم همراهی لازم با وی، شرایط را برای مدیران نفتی دشوار کرده‌است. آیا تصویب لایحه بودجه سال ۹۱ و ابلاغ آن به دستگاه‌های اجرایی و مشخص شدن میزان اعتبارات دستگاه‌های تولیدی، تا حدودی مشکلات را بهبود خواهد بخشید؟ اعتراضات به لایحه ارایه شده توسط دولت به مجلس و نامشخص بودن بسیاری از درآمدها، دست مجلس را برای تغییرات این لایحه، بسته‌است.

مجموع قبض‌های گاز و برق یک

واحد سیمانی که پیش از هدفمندی

یارانه‌ها ۶۰۰میلیون تومان برای

این واحد هزینه داشت، پس از

هدفمندی یارانه‌ها به سه‌میلیارد و

۷۶۰میلیون تومان رسیده‌است

در خصوص مشکلات فروش کالا در بازار نیز می‌گویند: مدتی است که بازار کتش ندارد، تولیدکننده‌های خودسته می‌شود که کالای خود را مدت‌دار فروخته و پول فروش را چندماه بعد دریافت کند که این امر برای تولیدکننده‌های خردپداری وجود ندارد. در کنار این مشکلات، در سال‌های گذشته کشور همواره با تورمی دو رقمی روبه‌رو بوده‌است. تورمی که اگر بخواهیم میانگین آن را در ۱۰ سال گذشته محاسبه کنیم، تورمی ۱۶/۲درصدی را نشان می‌دهد. شاید همین عواملی که هرساله بخش تولید با آن مواجه‌است برای به زمین‌زدن بخشی که اجازه تعدیل قیمت‌ها، متناسب با افزایش هزینه‌هایش را ندارد کافی باشد، اما تولید ایرانی در یک سال‌ونیم گذشته با عوامل دیگری جدا از مسایلی که هر ساله با آنها روبه‌رو بوده‌است مواجه شده و در نهایت با مذاکرات و نشست‌های متعدد با دولتی‌ها موفق شده‌است مجوز تعدیل قیمت را آن هم نه به میزانی که باید بلکه به میزانی که رای دولت است، دریافت کند. این مجوز تعدیل قیمت تنها کمکی به این بخش نکرده‌است، بلکه اگر تولیدکننده‌ای بدون مجوز دولتی و تنها برای سرپا نگه داشتن واحد تولیدی خود اقدام به افزایش قیمت فروش محصولات خود کرده‌است به گرانفروشی متهم شده و در نهایت جریمه گرانفروشی پرداخت کرده‌است، حال آنکه اگر حمایت‌های کافی از بخش تولید می‌شد یا به این بخش اجازه داده می‌شد تا تعدیل واقعی قیمت کالای تولیدی‌اش را تجربه کند، دیگر متهم به گرانفروشی نمی‌شد و بازار نیز بهتر کنترل می‌شد.

فصل نشدن تسهیلات بانکی

یک تخلف با ۱۲تا صفر کافی بود تا در تسهیلات بانکی را که خیلی سخت برای بخش تولید باز می‌شد را ببندد. تخلف سه‌هزارمیلیاردی جدا از تمامی تبعاتی که داشت، چالش دیگری را بر چالش‌های تولید اضافه کرد و در نهایت مشکلات تامین نقدینگی باعث شد بازار سیاه یا به عبارتی ربا چار‌ساز تولید شود و سودهای بالای بازار سیاه نقدینگی سهم بزرگی از هزینه‌های تولید را به خود اختصاص داد.

بسته شدن امکان بازگشایی ال‌سی ریالی

در جریان تخلف سه‌هزارمیلیاردی بار دیگر گریبان